

Latweefch u Awises.

Nr. 6. Zettortdeena

7ta Webruar 1846.

. Skattees Nr. 51 un 52, 1845.

Schinnis pagahjufcha gadda awischu lappinās dabbujam behdigas wehstis dsirdeht. Kad fahds no garra tahs pateefibas skubbinahts, par bahr-deenischeem apschehlojahs, tohs pee servim nemm, tohs cohpy un audsina, tohs wedd pee ta awota, kas werd us to muhschigu dsihwibu, gahdadams ne ween par winnu meefas, bet ihpaschi par winnu dwehseles labbklahschani; un kad nu dauds no scheem behrneem to labbumi ne atsibdam, prett saweem labbdarritajeem wehl kurn, winnu labbahim mahzibahm ne tizz, un ta fakkoht tahs dahyanas, ko tee winneem no mihlitas firds dohd — tai brihdī gan fanemm, bet pehz tahs paschas atkal meis semmē un ar kabjahn minn; tad sinnams, tam dewejam firds ne warr weetā stahweht. „Ak juhs ohdschu dsimmums,“ sakka pats Kristus us tahdeem, „ja juhs sihmes un brihnnumus ne redsat, tad juhs ne tizzat.“ Tahdi bahrdeenischi un nejehgas behrni wehl mehs tee nabbagi Latweefchi effam bijuschi, kas wehl gandrihs wissi dohma kā behrni, darra kā behrni un samanna kā behrni! Nemahziti, tumsibā buhdami wehl dauds no muhsu brahleem ne buht ne atsibst, ka ta Bunga bihjafschana irr tahs gudribas eefahkums, ko Salamans tik angli slawe fazzidains: Svehtigs irr tas zilweks, kas gudribu atrohd, un tas zilweks, kas sapraschanu isdohd. Jo tas irr sabbati, ar winnu prezzeetes, ne ar sudrabu, un winnas augli irr labbaki, ne selts. Winna irr dahrgaka ne pehrles, un wiss, ko tu warretu eegrubetees, ne irr ar tahs libdsinajams. Ilga dsihwoschana irr pee winnas labbas rohkas, un pee winnas kreifas rohkas irr baaggatiba un meers. Sakku, dauds to wehl ne atsibst. Stahsteet behrnam kā gribbedami no meddus,zik salds, zik gahrds tas irr,

bet ja behrns meddu wehl ne kad ne buhs bandijis, tad tas tak wehl ne buht tā ne kahrohs pehz meddus, kā tad, kad tas to jaw pats us sawu mehli buhs turrejis. Muhsu tauta libds schiun tumsibā dsihwodama, ne warreja wehl ne kahdāwih ē pee tahs atsibschanas tikt, ko labba mahziba atness; gudribas auglus muhsu tehvi sawā muhschā wehl naw bandijufchi, un kā tad lai tee gudribas wehr-tibu atsibst? Svezze patte no sevis ne warr aisdegtees, ta irr papreefsch aisdedsinama, un tad tik winna spihd wisseem par patifscham. Sintu sinteem gaddeem jaw zittahim tautahim gan semmas, gan augstas un wehl augstakas skohlas stahw, kur mahziti skohlmeisteri pehz Deerwa un Keisara likkumeem sawu ammatu cohpy un strahda; bet mas wehl irr to gaddinu ko skaitiht, famehr mums schi svezzite sahkuhi at-spühdeht! Un wiss eefahkums jaw irr gruhls! Bija Wahzeem deesgan vuhlina, famehr tee muhsu tehwu tehwus eemahzija to Kungu Jesu Kristu pasht; bija mahzitajeem leelais darbs, mahnu tizzibū no mums isdeldeht, kas nu tak, gohds Deerwain, ik no deenas masumā gahjusi. Par schihm lectahm saweem labbdarritajeem taggad firsnigi pateizamees, atsibdam, ka tik lohti Deewos to pafauli irr mihlejis, ka winsch sawu paschu weenpeedsimmuschu dehlu irr dewis, ka wisseem teem, kas eelsch winna tizz, ne buhs pasustees, bet to muhschigu dsihwoschana dabbuht. Jahn. Ew. 3, 16. Un sinnadami, ka zittu grunti nesweens ne warr lift, pahr to, kas irr likts, kas irr Jesus tas Kristus. I Kor. 3, 11. Tad nu Juhs, tohs skohlu apgahdatajus, wehl pasemmigi luhsamees: Ne apnihksteet ar mums parahjineem pazeestees! Ne atraujeet sawu schehlastibu no mums atstahtcem bahrineem, kas wehl dsillā tumsibā pullam! To ne libdjhōhs

neween es, bet luhdsamees wissi tee, kas zaur Juhsu gahdaschanu gudribas auglus jaw dabbu-juchi drufzin baudiht. Pazeeschatees, ak pazeeschatees jelle wehl kahdu brihdi ar mihstir wahjeem brahleem, kas tumfibu tik talabb peemihl, ka tee gaismas wehrtibu wehl ne atshst. Baugi, ar-razs gaida tohs dahrgus semmes auglus, lehna prahrtä gaididams us teem, teekams winsch dabbu to rihta leetu un wakfaraz leetu. Esseet juhs arri lehuprahtigi, un apstiprinateet sawas siedis. Jehl. 5, 7. 8. Ne meklejeet pee teem graudineem jaw auglus, so mille deegstā likkat, jo dauds graudini jaw dihgst sawds poslehytōs kambarōs, no kam Juhs tik peh, gaddeem tohs auglus dabbuseet redseht. Ta atraitnīte sawā kaltinā sehbedama, jaw daudse reis irr sawas assaras par pateizibas uppuri rittinajusi, par to, ka winnas behrninsch irr zaur Juhsu gahdaschanu to wissleelaku mantu, Deewā svehtu wahrdū edabbiyes. Tee bahrdeenschi usauguschi buhs kā gohda krohnis Juhsu sir-mahm galwinahm, nesdami tohs auglus tahs atgreeschanos no grehkeem. Matt. 3, 8. Un to tad wairak? Kas weenam no scheem wissmasakeem irr darrihts, tas irr pascham Kristum darrihts. Sinnams, gan dauds wehl tahdi starp muhsu brahleem atrohdahs, kas pee sawahm tehvu-tehvu ceraschahm it kā behrns pee mahtes fruhts, magkeniht wehl gull, magkeniht wehl frausch un saleek rohkas magkeniht, ne atshdami, ka ta deena jaw turu nahkusi, kas winnu gultu spohschi apspihdehs un winnu launu apleezinahs. Bet kā zerran un tizzam, teem buhs drihs ar Jeremiasu jafuhdsahs: Bunge, mehs atshstam sawu besdeerwibū un muhsu teh-wu noseegumu, jo mehs effam prett tewpi grehkojuschi. Jer. 14, 20. Kā jaw winnas lappinās lassijam: „ainahf gausi, totschu nahf.“ Tik jaw schi usnemshana, Latweescheem skohlas zelt, nahk no Deewa, un kas no Deewa irr, to gilwei ne spehs isnihzinaht. Zik reis neveebrehze Israeliteri Mohsum ausis, kamehr Mohsus tohs no Egiptes semmes Kanaāna semmei dabbija peweest klah! Zik vuhlina, zik behdu, zik firdehstu tam ne bij ar teem tuksnesj jareds! Tee tur-

reja sawus eerastus gallas pohdus augstaki, ne wissu to teizamu semmes gabbalu, kas ar peenu un meddu tekk. Un redsi, Deews apskaitehs un nospreede, ka no fesch tuhfsioschu wiireem, tik diri tai slawetā seimē eenahze. Winnu behrni tik to labbumu eemantoja. Tapat tas warr buht arri ar mums buhs. Deewes irr gai mihligs un schehligs Lehws, bet winsch irr arri atreebejs teem, kas winna wahrdam ne tizz. Tik tahlu bija Juhsu taisniba. Bet wehlat nu arri mums muhsu behdas juhsu preelschā iskrattiht.

Augstizeenijamee mahzitaji! zeenijami no katra Latweescha, zeeniti no wisseem, kas Juhsu labbu zihnschanu irr redsejuschi, un kain Deewes to prahdu irr atwehris, Juhsu labbu zihnschanu atshst un saprast, ne neinieet to par launu, kad es nemahzihts zilwezinsch Jums kahdu wahrdinu prettim mettu, ja schis wahrs man lahga ne iseetu.

Juhs schehlojatees, augstizeenichts mahzitajs! ka ta Latweeschu tanta, ta Latweeschu meita stahw aiskrahnsne, ka ta ne nahk labbinata un luhgta no tahs aiskrahnsne ahrā. Mihtais mahzitajs! kas winnu seho meitnu tai aiskrahnsne irr eemetis eekschā? Zaur kain tai truhfst ustizziba un palauischahns? Zaur kam winna tik bailliga? Pateessi, nar tahs bruhtes waina ween,— irr arri to prezzieneku waina. Un kā manna taisniba, to zeenigs mahzitajs! Juhsu paschi darbi israhda. Jo — es to ne peemirischu, kamehr es dshwoschu — kad preefch gaddeem Juhs kluät uskubbinati, atnahkuschi us Irlawas skohlu pahrklaufschanas deena, orri kahdus wahrdianus runnahn, tad usnehmuschi wallodu par skohlas buhschanu Juhs ne luhdsatees wifs to bruhti, bet Juhs luhdsatees tohs prezzienekus, lai tee par to ruhpetohs un gahdatu, ka ta gaisma, kas tik jauki spihd pahr Irlawas skohlu, lai no schibs gaismas tee augsteet weest arri wehletu, teesinaí spihdeht par zittahm Kursemmes weetahm. No darrija ta bruhte, kad Juhs ta luhdsatees? Winnas ausis karrajahs pee Juhsu mittes wallodas, un schi walloda tai bija kā dahrgais meddutinsch, kas pilleja no Juhs

fu luhpinahm! Bet ko barrija tee prezziineeki? Diwi weesi, kas muns ka tee wissaugstakee weesi kluë eesihmeti, tee zehlahs kahjup, isgahje ya durwim ahrā, apleezinah preefch wisseem leezi-neekem; fo juhs tahdu neeku-kalleju un blehnu-flabbinataju flaufat! Ta bruhste no-fahrke waiga, ka Juhsu labba firds ta kluë nizzinata, un winna peespeedahs klah! Jums par Juhsu wahrdineem pateilst; bet kahdu pateizibu Juhs dabbujat no teem prezziineekeem?! Ul! kamehr tas svehtais Gars, kamehr Deewa ta Kunga schehlastiba, ne lohzihhs wairak to prezzi-neeku firdis us beswiltigu miyhestib, tamehr buhs tai nabbagai bruhtei sawas assarinas ja-sauka peedrohlnē eekschā, un buhs tai jasehsh tumfibā un wiinas azinas raustisees, kad to pee gaisinas gribb peewest klah.

Sakkait, angstzeenige mahzitaji! ar kahdu lusti lai mehs tee skohlmeisteri sawu ammatu kohpjam, ja mehs wisseem effam par noslauku unpar peedurschanas akmuni! Kas weenreis no tafs aiskrahnes irr iswestis ahrā, woi tam pehz warr patikschana buht, tanni eelihst eekschā? Kas irr mahzijees glihti un tihi turretes us sawu meesu, woi tam pehz warr patikst, nespohdribādsihwoht? Un woi warram spohdri, glihti, skaidri tohs behrnus turreht, ja tee — ne nemmeet par launu — ja tee ka sikes muzzā zits us zittu irr saprausti; ja teem ne kur naw weetina, kur nolikt sawu maiseheli, sawu maises klapu, sawu aishorru? Ja — kad wakkars mettahs — teem, ka teem kuzzeneem irr jamekle brihscham irr pabenke us plifku grihdu meegain nomestees. Ul kahdu preeku lai skohlmeisteri sawus behrnus mahza, un wezzaki lai sawus behrnus us skohlmeisteri, ja tohs wissus salte nohst eeksch aufstuma? Ja skohlmeisteri un behrni stahw deggunu kaschosā etinnuschi, pahremii un drebboschi no aufstuma, ar kahdu lusti lai tur skohlmeisters mahza? Ja scho wallodu muns weenunehr eeksch aufsim kall: kahds labuins man no tafs skohljas atlezz? ja ta maise, ko mehs ehdam, muins teek eedohta ka schehlastibas maise, ar kahdu preeku lai sawu ammatu uskohpjam!? Katram faiyneekam ratschu nowehl sawu malkas teesu, wallineekam

nowehl sawu sirgeli turreht, ar ko sawu dahrsa stuhriti eestrahdah, ar ko svehtdeenaas us basnizu aisbraukt;zik irr to skohlmeisteru, kam nowehl sawu sirgeli turreht, ar ko us basnizu aisbraukt? Tew ne buhs tam wehrsim, kas to labbibu minn, to purnu aisseet — muns ar aisseetu purnu ta labbibu jamin, un ja sagichus dabbujam kahdu faujinu ar sohbeem isplebst, tad ta irr muhsu alga!!

Augstzeenige! ne nemmeet par launu, ka es esmu edrohshimajees tahdus wahrdus Jums runnah. Pateisti, tas Gars tafs pateizibas mannu firdi us Jums zilla, un es stipri tizzu, Juhsu publisch ne buhs welti, wiash nessihs svehtibu tai Latweschu tautai schinni un winna laikā. — Nakslits no kahda skohlmeistera Kursemme.

S ch k i r f c h a n a . (Nekruhshu laikā.)

To irraib lehmis Deewa prahē,
Ka few no sa, kas miylinahs,
Buhs schirktees;
Kant itt nelas til ruhki nahl,
Nelas ta firdi spaidiht mahl,
Ka schirktees.

Irr rohkā rohse-pumparinsch,
Lauj dsert, kur uhdens-awotinsch;
Bet jasinn:
Kas grecis wehl rihta-siundinā,
Lau nowihst wakkar-laizinā!
Las jasinn.

Irr lihgawina wehleta
Pahr wissu seltu miylets,
Kas glauda;
Pebz ibsu brihei mikkeli,
Un — weens, ka pirkis, tu stahwest.
Tad rouda!

Pebz ruhku baudi sal'dum' arr,
Ja sal'dum' arr!
Kam scheitan schirktees lizzis Deewa,
Ais kappa gan sawenooses!

Edohles Kahrlis.

Teesas fluddinaschanae.

No Uurumuischab Krohna pagasta teesas tohp wissi tee, kam lahdas taifnas prassischanas buhtu pee ta libdsschinniga Uurumuischab saimneko Blaissu Krischa Nabel, par kurra mantu parradu dehl konkurse spreesta, usaijinati, pee saudschanas sawas teesas libds 23schu Merz f. g. pee schibb teesas peeteiktees, sawas peerahdischanas peenest un peeminenta termina sanahkt. Uurumuischab Krohna pagasta teesa, tai 24ta Janwar 1846.

(L. S.) E. Blumberg, pagasta wezz.
(Nr. 46.) Teesas skrihveris Berg.

No Wirkusmuischab pagasta teesas tohp wissi tee, kam lahdas taifnas prassischanas buhtu pee teem nespelzibos, parradu un palaidigas mahju kohpschanas dehl, zaur teesas spreebumu no sawahm mahjahn islikteem saimnekeem:

1) Janne Steinahrt no Kurpneelu mahjahn un
2) Fritz Jannschohu no Gehrku mahjahn;
par kurru mantu konkurse spreesta, usaijinati, diwi mehneschu starpä no oppalschralstitas deenas, pee schibb pagasta teesas ar sawahm prassischananham peeteiktees, ar to peelohdinaschanu, ka tohs, kas schinni termina ne peeteiktees, ar sawahm prassischananham

wairb ne klausibb. Wirkusmuischab, tai 12ta Janwar 1846.

(L. S.) Fritz Leinahrt, pagasta wezz.
(Nr. 10.) J. Borkowski, pag. tees. skrihw.

Us Krohnamuischu wirfwaldischanas teesas pauehleschanu Skrundes pagasta teesa zaur scho sinnamudarra, ka to mahjokli pee Skrundes Widdus-krohga wairakschlitajam us 4 gaddeem us arrenti iedobhs; ta isfohlischana notiks 20ta Merz tun tas beidsamais un isflehgschanas termins buhs 23schu Merz f. g. Kam patiktu scho mahjokli us arrenti nemt, lai ar peederigahm drohschibahm peeminenta deenäs pee Skrundes pagasta teesas peeteizahs, kur arri klahtakas sianas warr dabbuht. Skrundes pagasta teesa, tai 31ma Janwar 1846.

(Nr. 147.) Geert Bergwald, peeschdetajz.
A. Johannson, pag. teesas skrihveris.

Wissi tee, kam taifnas prassischanas buhtu pee tahs otstahias mantas ta nomirruscha Greeseb basnigas durwju-farga Johna Berner, tohp no Leelas Eseres pagasta teesas zaur scho usaijinati, pee saudschanas sawas teesas wisswehlak libds 26tu Merz f. g. pee schibb pagasta teesas peeteiktees. To buhs wehrä likt! Leelas Eseres pagasta teesa, tai 25ta Janwar 1846.

(L. S.) R. Warnaubki, preeskochdetajz.
(Nr. 41.) R. F. Witte, pagasta teesas skrihveris.

Naudas, labbibas un prezzi tirgus us plazzi. Rihga, tanni 4ta Webruar 1846.

	Sudraba naudā.	Rb.	Kp.		Sudraba naudā.	Rb.	Kp.
1 jauns dahlderis	geldje	1	30	1 poehs kanepu .	tappe malsahbs ar	1	—
1 puhrs rudsu	tappe malsahbs or	2	50	1 — linnu labbalas surtes	—	2	—
1 — kveeschu		3	50	1 — — siltakas surtes	—	1	80
1 — meeschu		1	50	1 — tabaka	—	—	75
1 — meeschu - putrainu		2	40	1 — dselses	—	—	85
1 — auju		1	30	1 — sivesta	—	3	30
1 — kveeschu - miltu		4	—	1 muzzä siltu, preeschu muzzä	—	7	25
1 — bihdeletu rudsu - miltu		3	—	1 — — wihschnu muzzä	—	7	75
1 — rupju rudsu - miltu		2	50	1 — sarkanas sahls	—	7	—
1 — firnu		3	—	1 — rupjas leddaimas sahls	—	6	—
1 — linnu - sehklas		4	—	1 — rupjas baltas sahls	—	5	25
1 — kanepu - sehklas		2	50	1 — smalkas sahls	—	4	40
1 — kimmenu		5	—				

Wrikh w drifft eht.

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas pusses: Waldischanas - rahte A. Beiter.